

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 241/09-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti O., s. r. o., B., zastúpenej JUDr. M. H., B., ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a svojho práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Cob 76/2006 z 31. októbra 2006 a sp. zn. 2 Cob 173/2008 z 10. marca 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti O., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 2. júna 2009 doručené podanie obchodnej spoločnosti O., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej JUDr. M. H., B., označené ako „*Sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky proti porušovaniu základných ľudských práv a slobôd upravených Ústavou SR a Dodatkovým protokolom k Dohovoru*“, ktorým sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“), ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutiami Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob 76/2006 z 31. októbra 2006 a sp. zn. 2 Cob 173/2008 z 10. marca 2009.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

«Ako sťažovateľ sme boli navrhovateľom v konaní o zaplatenie 4.850.682,23, o ktorom rozhodoval Okresný súd Bratislava III pod sp. zn.: 23 Cb 173/04 a ako odvolací súd Krajský súd v Bratislave pod sp. zn.: 2 Cob 173/08.

Predmetom sporu bolo priznanie nároku uplatneného proti 1 Ministerstvu zdravotníctva SR a proti 2 Slovenskej republike na zaplatenie príslušenstva pohľadávok za dodávku tovarov a služieb za obdobie od 1. 4. 2000 do 31. 12. 2002 pre viaceré zdravotnícke zariadenia, ktorých zriaďovateľom bolo pôvodne Ministerstvo zdravotníctva SR a ktoré v čase vzniku pohľadávok nakladali s majetkom SR ako jeho správcovia.

Dôvodom podanej žaloby voči pôvodnému zriaďovateľovi a štátu bola existencia reformy zdravotníctva SR, v dôsledku ktorej pôvodné záväzky zdravotníckych zariadení vzniknulé do 31. 12. 2002 mali ako záväzky voči majetku štátu ostať v majetku SR.

KS v Bratislave vo veci rozhodol dňa 10. 3. 2009, kedy sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu a návrhu nevyhovel z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaných. Súd pritom ešte dňa 4. 1. 2006 rozhodol medzirozsudkom o základe sporu, keď konštatoval, že žalovaní nie sú pasívne vecne legitimovaní. Medzirozsudok potvrdil dňa 31. 10. 2006 KS v Bratislave.

... Do 31. 12. 2002 nakladali nemocnice a ďalšie zdravotnícke zariadenia, ktorých zriaďovateľom bolo Ministerstvo zdravotníctva SR s majetkom štátu ako jeho správcovia.

V dôsledku ich činnosti vznikali záväzky, ktoré sa im nedarilo včas plniť, čím narastal dlh týchto zariadení voči svojim dodávateľom. Tak tomu bolo i v prípade právneho predchodcu sťažovateľa, spoločnosti R. a. s.

Ministerstvo zdravotníctva SR za tejto situácie pripravilo projekt reformy zdravotníckych zariadení, ktorý spočíval v prevode zriaďovateľských funkcií z Ministerstva zdravotníctva SR na obce a vyššie územné celky. ...

Aby obce a vyššie územné celky mali o takýto proces záujem, bolo nevyhnutné pripraviť súbežne aj projekt oddĺženia zdravotníckych zariadení k 31. 12. 2002 pomocou projektu V. a. s. ...

Domnievame sa, že sa tým stali záväzky zdravotníckych organizácií vzniknulé do 31. 12. 2002 ako pasíva majetku štátu priamo záväzkami SR, resp. záväzkami SR zastúpenej MZ SR.

Uvedený záver dovodzujeme a základe 1 vyššie citovaných ust. zákona, avšak aj na základe 2 vyjadrení predkladateľa reformy zdravotníctva (MZ SR) obsiahnutými napr. v materiáli „Stratégia reformy zdravotníctva“, 3 dôvodovej správy k návrhu novely zákona o majetku vyšších územných celkov, ktorý bol v nezmenenej podobe prijatý i NR SR a následne zverejnený pod č. 163/2003 Z. z., 4 Uznesenia vlády SR č. 1139/04 z 24. 11. 2004 a napokon i 5 obdobného názoru iného senátu Krajského súdu v Bratislave z 31. 5. 2006 a tiež 28. 1. 2009.

... Súd neprijali našu argumentáciu, podľa ktorej sú záväzky pasívami majetku štátu, ktorý spravovali zdravotnícke zariadenia a ako také neprešli na nových zriaďovateľov, ale ostali majetkom štátu.

Žalované záväzky súdu považoval výlučne za zákonnú povinnosť a jej prechod na zriaďovateľa z dôvodu právnej subjektivity zdravotníckych zariadení úplne vylúčili.

Je potrebné konštatovať, že argumentácia súdov má svoju logiku. Napriek tomu sa domnievame, že výklad nie je správny ale vytvára nerovnosť v ochrane vlastníckych práv.»

Sťažovateľka na základe uvedených skutočností žiada ústavný súd, aby vydal tento nález:

„Základné právo sťažovateľa O., s. r. o. na ochranu vlastníckeho práva podľa ustanovenia 20 ods. 1 2. veta a čl. 20 ods. 4 Ústavy SR ako aj podľa Čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru rozhodnutiami Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: 2 Cob 173/2008 z 10. 3. 2009 a sp. zn.: 2 Cob 76/2006 z 31. 10. 2006 porušené bolo.

Rozsudky Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: 2 Cob 173/2008 z 10. 3. 2009 a sp. zn.: 2 Cob 76/2006 z 31. 10. 2006 a tiež rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn.: 23 Cb 173/04 z 16. 6. 2008 sa zrušujú a vec sa vracia na ďalšie konanie Krajskému súdu v Bratislave.

Porušovateľ je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní odo dňa doručenia tohto nálezu prostredníctvom jeho právneho zástupcu.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd prerokuje návrh na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa toho ustanovenia návrhy o veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označili sťažovatelia, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej

súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 132/06).

Pri predbežnom prerokovaní ústavný súd preskúmal sťažnosť z hľadiska existencie dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom sťažovateľky, ktorá je v tomto prípade zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom. Preto v danej veci ústavný súd rozhodoval len o porušení tých práv, vyslovenia porušenia ktorých sa sťažovateľka domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a svojho práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozhodnutiami krajského súdu sp. zn. 2 Cob 76/2006 z 31. októbra 2006 a sp. zn. 2 Cob 173/2008 z 10. marca 2009.

Z obsahu sťažnosti a z priložených rozhodnutí krajského súdu ústavný súd zistil, že predmetom konania pred krajským súdom bolo rozhodovanie o odvolaní sťažovateľky proti medzitémnému rozsudku Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 23 Cb 173/04-301 zo 4. januára 2006. Krajský súd potvrdil namietaným rozsudkom sp. zn. 2 Cob 76/2006 z 31. októbra 2006 označený medzitémny rozsudok okresného súdu, pričom v napadnutom rozsudku uviedol, že odporcovia v 1. a 2. rade nie sú v prebiehajúcom spore pasívne legitimovaní, s tým, že o návrhu sťažovateľky na zaplatenie sumy 4 850 682,23 Sk od odporcov v 1. a 2. rade a o náhrade trov konania rozhodne samostatným rozsudkom. Predmetom konania pred okresným súdom bol spor sťažovateľky proti Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky v prvom rade a Slovenskej republike v druhom rade

o zaplataenie uvedenej peňaznej sumy pri rozhodovaní o základe nároku sťažovateľky. Napadnutý medzitýmny rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 15. decembra 2006.

Zákonným predpokladom na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Pri opatrení alebo inom zásahu sa lehota počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu mohol dozvedieť. Podanie sťažnosti po uplynutí tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

1. Predmetný rozsudok krajského súdu sp. zn. 2 Cob 76/2006 z 31. októbra 2006, ktorý sťažovateľka namieta, nadobudol právoplatnosť 15. decembra 2006. Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 2. júna 2009, čo je zjavne po lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na túto skutočnosť bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietnuť ako podanú oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Sťažovateľka ďalej namietala porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Cob 173/2008 z 10. marca 2009, ktorým tento súd potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 23 Cb 173/2004-383 zo 16. júna 2008 ako vecne správny. Krajský súd v tomto rozsudku uviedol, že je viazaný medzitýmny rozsudkom, ktorým bola vyriešená otázka pasívnej legitímácie odporcov v 1. a 2. rade, a preto rozhodol uvedeným spôsobom.

Ústavný súd uvádza vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, že porušenie práva priznaného týmito článkami nemôže samo osebe nastať rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc (I. ÚS 44/03). O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, resp. čl. 1 dodatkového protokolu by bolo možno uvažovať zásadne len vtedy, ak by

zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprávnych princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07), čo sa v danom prípade podľa názoru ústavného súdu nestalo.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Na základe týchto záverov ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky ako celok podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde a o ďalších požiadavkách sťažovateľky už nerozhodoval.

Nad rámec ústavný súd uvádza, že sťažovateľka požaduje zrušiť rozsudok okresného súdu sp. zn. 23 Cb 173/2004 zo 16. júna 2008, pričom však nežiada vysloviť aj porušenie niektorého zo svojich základných práv v petite rozhodnutia. Avšak aj keby tak urobila, ústavný súd bez ohľadu na túto skutočnosť poukazuje na svoju subsidiárnu pôsobnosť rozhodovania zakotvenú v čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto túto časť sťažnosti sťažovateľky odmietol pre nedostatok právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júla 2009